

ŠKOLNÍ PLÁN EVVO

Školní rok 2021/2022

Předkladatel:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA HODICE,
příspěvková organizace
Hodice 86, 589 01 Třešť

Vypracovala: Mgr. Dagmar Marešová, koordinátor EVVO

Schválila: Mgr. Dagmar Marešová, ředitelka školy

Úvod

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO), znamená výchovu ke vztahům k životnímu prostředí v rovině přírodních jevů a s tím souvisejících vztahů společenských. EVVO je významným předpokladem udržitelného rozvoje, který je v celém světě pokládán za jedinou možnou pozitivní alternativu rozvoje lidské civilizace. Hlavním cílem je prosazovat a prohlubovat znalosti, dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí.

Obsah:

1. Cíle plánu EVVO
2. Metody a formy realizace EVVO
3. Výchovné a vzdělávací strategie EVVO
4. Začlenění EVVO do vzdělávacího procesu
5. Roční hodnocení 2020/2021

1. Cíle plánu EVVO

- rozvoj a využití klíčových kompetencí pro řešení problémů životního prostředí;
- získání dovedností pro pobyt v přírodě a zacházení s přírodou;
- poznání přírodních a kulturních hodnot životního prostředí ve svém okolí a chápání příčin, následků a projevů jejich poškozování;
- získání citového vztahu k životnímu prostředí ve svém okolí a k přírodě;
- uvědomění si postavení člověka v přírodě a hodnoty přírody;
- seznámení s globálními problémy a chápání globálních souvislostí;
- chápání vzájemné souvislosti ekonomického a sociálního rozvoje a stavu životního prostředí;
- umožnění odpovědného jednání a aktivní a kvalifikovanou účast při ochraně přírody;
- učení se chápat a hodnotit závažnost různých situací, uvažovat o důsledcích vlastního jednání;
- vytváření předpokladů k předcházení negativních jevů (proti konzumnímu způsobu života, užívání návykových látek,...);
- ochopení základních principů udržitelného rozvoje – vztahů jednotlivce a společnosti přírodnímu, ekonomickému a sociálnímu prostředí

Školní program EVVO rozvíjí:

- praktické dovednosti pro pobyt v přírodě a zacházení s přírodou;
- praktickou znalost přírodních a kulturních hodnot životního prostředí ve svém okolí, chápání příčin a následků poškozování;
- systém odpadového hospodářství, třídění odpadu;
- schopnost citového vztahu k životnímu prostředí ve svém okolí a k přírodě.

Směry environmentální výchovy

- **Pozitivistický proud:**
ekologická výchova je primárně přírodovědnou naukou, ve které převažuje důraz na znalosti vedený přesvědčením, že lidé se budou chovat lépe, pokud ji budou více znát.
- **Globální výchova**
uvědomění si systému, uvědomění si pohledu, pochopení vlastního pohledu k planetě, vědomí zapojení a připravenosti, vědomí procesu.
- **Výchova o Zemi**
porozumění, citění, zavádění.

Žáci poznávají:

- historické památky;
- chápou život na vesnici a ve městě;
- prohlubují práci s mapami a dovednosti se zeměpisnými přístroji;
- učí se dopravní předpisy a značky ve svém okolí.

Komplexní pojetí EVVO:

- ✓ spolupráce s rodinou;
- ✓ spolupráce s okolními školami (Třeštice, Růžená, Kostelec, Pavlov);
- ✓ celoškolské i třídní aktivity – projektové učení;
- ✓ vzdělávání pedagogů k problematice EVVO a udržitelného rozvoje;
- ✓ propagace na veřejnosti;
- ✓ zájmové vzdělávání žáků;
- ✓ environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu;
- ✓ vyhlášené dotační projekty

2. Metody a formy realizace EVVO

- vhodné pracovní prostředí – osvětlení, větrání, výzdoba tříd;
- péče o živou přírodu (uvnitř i vně školy - využívání školního pozemku);
- odpady a prevence vzniku zbytečných odpadů, recyklace (realizována prostřednictvím kontejnerů na tříděný odpad a zapojením se do soutěže Pan Popela a Recyklohraní);
- hospodaření s energiemi, vodou (v jednotlivých učebnách, WC, ...);
- přednášky a prezentace pro školu;
- výlety, exkurze, návštěva ekologických center;
- zdravý životní styl: pitný režim, oddechové chvíle během výuky...;
- vycházky do přírody a okolí školy

Projektové učení:

- ✓ Den Země
- ✓ Dětské dopravní hřiště v Jihlavě
- ✓ Velikonoce
- ✓ Vánoce
- ✓ Veselé zoubky – podle organizace Drogerie DM

Další aktivity – snažíme se:

- ✓ spolupráce se školním koordinátorem EVVO
- ✓ podpora dalšího vzdělávání v oblasti EVVO pro učitele
- ✓ plánování EVVO ve škole
- ✓ podpora práce a pobytu v terénu, včetně využívání školního pozemku
- ✓ podpora opatření směřující k cílené ekologizaci provozu školy

Celoroční aktivity

- ✓ třídění odpadů - vybavení barevnými kontejnery na tříděný odpad
- ✓ sběr baterií
- ✓ účast v celostátní soutěži Recyklohraní
- ✓ účast v celostátní soutěži Soutěž s panem Popelou
- ✓ sledování proměn v přírodě - roční období, chování v přírodě
- ✓ péče o zeleň ve třídách
- ✓ výrobky z přírodnin

Jednorázové akce:

- ✓ exkurze – sběrný dvůr Třešť
- ✓ výukový program
- ✓ vycházky do okolí, cvičení v přírodě
- ✓ návštěva čistírny odpadních vod (Hodice, Třešť)

Volíme metody a formy práce, které jsou dětem podle jejich věku přiměřené:

- ✓ besedy
- ✓ výukové programy
- ✓ počítačová a internetová technika
- ✓ propagační materiály
- ✓ skupinová práce
- ✓ vycházky a exkurze
- ✓ pozorování a pokusy
- ✓ soutěže, testy
- ✓ dramatické hry
- ✓ výuka v terénu
- ✓ externí výukové programy ekologické výchovy prováděné ve střediscích ekologické výchovy
- ✓ vzdělávací programy muzeí, správ chráněných území
- ✓ školní ekologické projekty
- ✓ školní pozemek a zahrada
- ✓ poznávání okolního prostředí v regionu
- ✓ spolupráci s obcí, rodiči, místními sdruženími
- ✓ kurzy, semináře a specializační studia DVPP
- ✓ technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy

Propagace

- ✓ informační nástěnka ve škole
- ✓ webové stránky školy
- ✓ vývěska (nástěnka) na autobusové zastávce
- ✓ informace veřejnosti (hlášení, letáčky)
- ✓ Hodický zpravodaj

Metodické pomůcky a výukové materiály ve škole

- ✓ školní knihovna
- ✓ obecní knihovna
- ✓ odborné časopisy
- ✓ internet
- ✓ DVD, videokazety
- ✓ propagační plakáty
- ✓ výukové programy
- ✓ přednášky

Ekologické výukové materiály:

- ✓ Les ve škole
- ✓ Třídíme odpad
- ✓ Ekoabeceda

3. **Výchovné a vzdělávací strategie EVVO**

Důležité klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- ✓ pochopení vzájemné závislosti ekonomického a sociálního rozvoje a stavu ŽP;
- ✓ samostatné vyhledávání a třídění poznatků;
- ✓ osvojení praktických dovedností a znalostí;
- ✓ chápání důsledků poškozování hodnot ŽP;
- ✓ využití mezipředmětových vztahů a netradičních forem práce

Kompetence k řešení problému

- ✓ aktivní využití kooperačních dovedností;
- ✓ hledání různých variant řešení;

- ✓ kriticky vyhodnocovat a posuzovat informace o ŽP;
- ✓ práce s informacemi z médií;
- ✓ řešit modelové situace;
- ✓ schopnost diskuze o stavu ŽP a odpovědnosti za něj

Kompetence komunikativní

- ✓ schopnost diskuze s odborníky na ŽP;
- ✓ účast na soutěžích;
- ✓ správně vyjadřovat svůj názor a prezentovat eko aktivity

Kompetence personální a sociální

- ✓ rozvíjet mezilidské vztahy;
- ✓ střídání rolí v týmu, využití kooperačních dovedností při řešení např. laboratorních prací

Kompetence občanské

- ✓ správné a odpovědné chování v krizových situacích;
- ✓ řešení modelových situací přírodních katastrof;
- ✓ ohleduplné chování k handicapovaným;
- ✓ uvědomění si vlivu globalizace na ŽP;
- ✓ zvládnutí základů 1. pomoci;
- ✓ vytvoření citové vazby na okolní přírodu

Kompetence pracovní

- ✓ každou práci vykonávat s ohledem na ŽP;
- ✓ dodržovat zásady bezpečnosti práce;
- ✓ seznamování se s eko výrobky a potravinami;
- ✓ osvojení si zásad pobytu v přírodě;
- ✓ ekonomicky nakládat a přírodními zdroji;
- ✓ minimalizovat negativní vlivy svých činností na ŽP

4. Začlenění EVVO do vzdělávacího procesu

- environmentální témata lze zařazovat bez velkých problémů do každého předmětu v každém ročníku základní školy;
- inspiraci je možné získat pomocí DVPP, z nabídky pedagogických center nebo metodických materiálů jednotlivých projektů ekologických center, z internetu;
- principy EVVO ve velké míře naplňuje školní družina (časté procházky do přírody, aktivity v přírodě, projekty zaměřené na poznání přírody v místním regionu,...)

Tematické okruhy:

- ✓ Ekosystémy
- ✓ Základní podmínky života
- ✓ Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ✓ Vztah člověka k prostředí

Výuková témata:

- Ekosystém les
- Pranostiky
- Rostliny kolem nás
- Význam živočichů v přírodě
- Mláďata a jejich ochrana
- Třídění odpadů v naší lokalitě
- Význam ekologie v chráněných oblastech
- Tvoříme v přírodě ze sněhu, přírodnin, z písku

- Sázání rostlin v okolí školy, výukový záhonek
- Pokusy s přírodou a s přírodninami
- Roční období v přírodě
- Přilet stěhovavých ptáků
- Kraje ČR a jejich vztah k přírodě
- Globální souvislosti ve vztahu k ochranným aktivitám
- Ochrana přírody v naší lokalitě
- Přírodní katastrofy a jejich vliv na přírodní rozvoj
- Zdravý životní styl v našem životě
- Ekologie ve městě a na vesnici

EVVO v jednotlivých předmětech – vzdělávací cíle:

Integrace myšlenek EVVO do všech k tomu vhodných vyučovaných předmětů podle jejich obsahu a rozsahu možností, a to se zaměřením se na:

- uvědomování si vztahů člověka a prostředí;
- zkoumání vztahů člověka a prostředí;
- význam udržitelného rozvoje;
- neživá a živá složka přírody;
- vztahy organismů a prostředí;
- sociální aspekt života na Zemi;
- globální problematika;
- ochrana životního prostředí;
- rozvojové a rozvinuté státy světa;
- paliva;
- odpady a jejich třídění;
- rozmanitosti ekosystémů v přírodě;
- podmínky pro život na Zemi;
- rostliny a živočichové;
- ekologie a my;
- vyčerpatelnost přírodních zdrojů;
- znečišťování přírodního bohatství;
- místní a regionální ochrana přírody a její problematika

Jednotlivá témata vytváří rámec ročního plánu EVVO školy. Za zpracování témat do vyučovacích hodin zodpovídají jednotliví vyučující všech vhodných předmětů, neboť se jedná o průřezová témata RVP ZV. Budeme se snažit zaměřit na obsah EVVO jak v MŠ, tak i na prvním stupni ZŠ.

Činnosti v jednotlivých ročnících:

1. a 2. ročník

Člověk a jeho svět (prvouka)

- ✓ roční období
- ✓ poznávání stromů a rostlin
- ✓ krajina kolem nás
- ✓ co s odpady

Pracovní činnosti

- ✓ práce s přírodním materiálem
- ✓ modelování zvířat, která žijí v lese, ve vodě, doma, v ZOO

Výtvarná výchova

- ✓ život v lese, na louce a zahradě, doma

Český jazyk

- ✓ vypravování: krajina kolem nás

3. - 5. ročník

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

- ✓ okolí mého bydliště, obec a okolí
- ✓ místo, ve kterém žijeme
- ✓ krajina kolem nás - lidské zásahy do přírody
- ✓ člověk - základní životní potřeby (voda, vzduch)
- ✓ ekosystémy
- ✓ odpady - vznik a likvidace
- ✓ ekologie a ochrana přírody

Český jazyk

- ✓ četba textu o přírodě
- ✓ popis krajiny
- ✓ vypravování - životní prostředí

Výtvarná výchova

- ✓ výtvarné vyjádření dle skutečnosti

Pracovní činnosti

- ✓ práce s přírodním materiálem
- ✓ herbář - rostliny z okolí školy
- ✓ péče o zeleň ve třídě a v okolí školy

Témata pro práci s dětmi

Roční období: Jaro, léto, podzim

VOŇAVÁ ZAHRÁDKA

- pěstování léčivěk, výsev semen do záhonu, pozorování, sušení bylin, seznámení s léčivými účinky
- Turistické a poznávací vycházky do přírody - pozorování rostlin a živočichů
- Vyučování v přírodě
- Aktivity a relaxační cviky v průběhu vyučování
- Využívání zbytkového a odpadového materiálu v hodinách PV a VV
- Využití hřiště k herním aktivitám

Roční období: zima

- Péče o květiny ve třídě
- Poznávání pokojových květin

Měsíční témata pro práci s dětmi

září

ZAHRAHA: Společenstvo - vysvětlení pojmů , vztahy ve společenstvu, potravní řetězec

- vědomostní kvíz- soutěže, interaktivní tabule
- práce na zahradě
- sušení léčivých bylin, informace o bylinkách
- sběr jablek a švestek na školním pozemku
- hudební výchova – písně o zahradě (Šel zahradník do zahrady, Travička zelená...)

POLE: Společenstvo - rostliny, živočichové - výukové programy (interaktivní tabule)

- výroba draka v hodinách pracovních činností a výtvarné výchovy
- pouštění draka – Drakiáda
- šípkobraní - průběžné plnění během měsíce, vycházka do okolí školy, sběr šípků, sušení šípků, význam šípků pro zdraví člověka, kvízy

říjen

HALLOWEEN: anglicky mluvící země

- projektový den – zařazení svátku do výuky předmětů
- spolupráce s rodiči – dlabání dýní
- anglický jazyk – tradice svátku, slovní zásoba
- pracovní činnosti – výroba strašidel
- výtvarná výchova – kresba a malba strašidel a dýní
- hudební výchova – písně o strašidlech a dýních (Byla jedna dýně...)

listopad

LES: Den stromů - **Kaštanobraní** – průběžné plnění během měsíce

podle počasí - den zaměřený na význam stromů pro člověka a ochranu stromů a lesa, sběr kaštanů, výroba kaštanových zvířátek, sušení kaštanů na přikrmování zvěře v lese...

- tvoříme velký strom z přírodnin a kaštanů
- aranžování stromu na chodbě školy
- interaktivní tabule – Les
- les - barvy podzimu - změny v přírodě - vycházka za obec, do lesa
- chování lidí v lese - vypravování zážitků z lesa
- čím může člověk lesu škodit a jak pomoci...diskuse
- sledování změn v přírodě - les, park, sad - barevné podzimní listí
- strom - obydlí zvířat
- život v lese - malba, modelování
- život lesní zvěře v zimě - sběr žaludů, kaštanů, jeřabin – krmelec
- zdravý a poškozený les - (kůrovec - sbírání informací- internet)
- letokruhy, druhy dřeva
- příprava krmítek a jejich vyvěšování do okolí školy a školky do zahrady
- hudební výchova – písně o lese (Až já pojedu přes ten les ...)

prosinec

VÁNOCE A MIKULÁŠ

- Vánoce - tradice a zvyky - srovnání minulosti a přítomnosti, projektový den (Dopis Ježíškovi)
- zahájení Adventu (vystoupení pro veřejnost)
- Mikuláš, čert a anděl ve škole
- hudební výchova - vánoční koledy

leden a únor

KRAJINA

- strom pro zvířátka (zdobení stromku pro lesní zvěř, plnění krmelce kaštany, sledování a poznávání stop)
- co vidím z okna - barvy zimy
- zimní krajina – vycházka
- pečujeme o ptáky – krmítka, ptáci v zimě
- stopy ve sněhu – Stopovaná
- stavby ze sněhu
- koulovaná, sáňkování, stavění sněhuláka
- hudební výchova – písně (Sněhulák, Zimní, Písnička o vrabci, Žezuličko kde jsi byla...)

březen

VODA: Světový den vody

- voda - zdroj života - koloběh vody
- pozorování - řeka, rybník a život v nich – srovnání (vycházka)
- vodní živočichové – malování
- hudební výchova – písně o vodě (Červený šátečku, Holka modrooká, Prší, prší...)
- sběr odpadků kolem rybníku - spotřeba vody v domácnosti

duben

ZDRAVÍ: Světový den zdraví

- ovoce a zelenina do škol - zdravá výživa, sestavování jídelníčku, příprava zdravých pokrmů, zdravý životní styl, potravinová pyramida...
- Den Země - projektový den (úklid v okolí školy a obce)
- třídíme odpad
- čistíme les a studánky (studánka v Hamrech)
- sportovní hry
- zdravá výživa – beseda
- zdravý životní styl
- sestavování jídelníčku

květen

DEN MATEK

Vystoupení pro veřejnost

- přání maminkám
- vystoupení pro veřejnost (maminky, babičky a ostatní příbuzní)
- vyrábění přáníček pro maminky
- kresba postavy - matka
- hudební výchova – písně pro maminky (Máma, Písnička pro maminku)

červen

NAŠE OBEC A OKOLÍ

- výlety do okolí (hrad Roštejn)
- školní výlet (cestujeme po republice)
- tématické vycházky
- úprava školní zahrady
- péče o květiny v prostorách školy

5. Hodnocení EVVO za školní rok 2020/2021

EVVO se vyskytuje ve všech předmětech všech ročníků, nejvíce však v prvouce, přírodovědě a ve vlastivědě. Dále také ve všech předmětech s výchovným zaměřením (výtvarná, hudební a tělesná výchova, pracovní činnosti).

Vyučovací proces doplňujeme vycházkami do přírody, poznávání přírodnin, pěstování a ošetřování rostlin a květin; využíváme výukové programy, besedy, soutěže, projektové dny, výlety a exkurze.

I mnohé aktivity školní družiny jsou zaměřené na vnímání přírody, probouzení zájmu o ni a její ochranu.

V letošním školním roce se dále podařilo:

- Celoroční soutěž s panem Popelou

Ve školním roce 2020 – 2021 jsme ve škole z důvodu nedostatečných prostor ke skladování papíru pouze třídili a odnášeli do kontejnerů na papír (modrých), které jsou umístěny na chodníku pod školou.

- Den Země

V dubnu jsme po návratu dětí do škol v rámci projektu uklízeli na školním hřišti a v areálu naší školy.

- Celoroční soutěž „Recyklohraní“

Opět jsme se zapojili do soutěže s drobnými elektrospotřebiči.

Za získané body byly dětem zakoupeny stavebnice a drobné upomínkové předměty, které děti dostaly za odměnu na konci školního roku za různé soutěže, aktivity a celoroční soutěž ve školní družině.

- Celoroční projekt „Ovoce a zelenina do škol“

Firma BOVYS zajišťovala dětem ze základní školy pravidelně 1x týdně ovoce nebo zeleninu. V rámci tohoto projektu, který vede děti ke zdravějšímu stravování, kdy děti dostávaly známé produkty, jako jsou např. jablka, hrušky, byl i doprovodný program – Ochutnávka exotického ovoce.

Splnění úkolů ve školním roce 2020/2021

1. Velké pátrání aneb Na stopě vody ve vaší sklenici

Termín plnění úkolu: 15. 9. 2020 – 30. 11. 2020

Úkolem dětí bylo zapátrat, jak se dostane pitná voda až „do sklenice“, jak se čistí a kam se vypouští. Měli jsme popsat a vytvořit schéma koloběhu vody ve vodárenství v naší obci.

Pro informace jsme šli na čističku odpadních vod v Hodicích, kde nám pan Vokřínek sdělil všechny informace. Voda je odebírána z 5 studní na kopci u Panenské Rozsíčky. Potrubím jde pitná voda do domů v obci. Nad obcí je vodojem, kde je zásoba vody.

Děti se dále dozvěděly, že čistička odpadních vod byla vybudována v roce 2006 a je umístěna v obci pod masnou. Odpadní voda prochází na čističce přes česla, dále v dalších bazénech pracují bakterie, které likvidují špínu.

Vyčištěná voda odtéká do potoka. Byli jsme se projít k vodojemu, a pracovali jsme na modelu koloběhu vody, který byl vystaven ve vestibulu obce Hodice.

2. Vymyslete reklamní kampaň, která lidem napoví, jak snížit spotřebu vody

Termín plnění úkolu: 1. 2. 2021 – 30. 4. 2021

Další plánované akce a projekty byly z důvodu koronaviru COVID – 19 zrušeny nebo přeloženy do dalšího školního roku.

V Hodicích dne 28. 8. 2021

MPP byl projednán na pedagogické radě dne 30. 8. 2021

Zpracovala:

.....
Mgr. Dagmar Marešová
koordinátor EVVO

.....
Mgr. Dagmar Marešová
ředitelka školy